advokatnævnet

DATO: 21.08.2026 **Sagsnr.2025-2707**

K E N D E L S E

Ved anklageskrift af 19. september 2025 har Advokatrådet i medfør af retsplejelovens § 143, stk. 2, indklaget [indklagede], [by], for

Forhold 1:

tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 3, jf. § 11, stk. 4,

ved som advokat forud for den 3. oktober 2024, hvor Advokatrådet foretog et opfølgende tilsynsbesøg, ikke at kunne dokumentere at have tilstrækkeligt kendskab til klienten, idet hun i fem ud af fem sager omfattet af hvidvaskloven, der blev udtaget til kontrol, ikke kunne dokumentere at have foretaget tilstrækkelige risikovurderinger, herunder i to af disse sager slet ikke kunne dokumentere at have foretaget en risikovurdering.

Forhold 2:

tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 10, nr. 1, jf. § 14, stk. 1 samt delvist § 11, stk. 3, jf. § 11, stk. 4,

ved som advokat forud for den 3. oktober 2024, hvor Advokatrådet foretog et opfølgende tilsynsbesøg, at have undladt at foretage tilstrækkelig kundekendskabsprocedurer på de påkrævede tidspunkter, idet hun i to sager ikke kunne dokumentere at have gennemført kundekendskabsprocedurer ved etableringen af forretningsforbindelsen overhovedet, samt i tre sager som følge af utilstrækkelig risikovurdering ikke kunne dokumentere at have udført kundekendskabsprocedurer i henhold til risikoen, hverken i forhold til tidspunktet for indhentelse af ID-oplysninger eller de valgte procedurer.

Forhold 3:

tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 2,

ved som advokat forud for den 3. oktober 2024, hvor Advokatrådet foretog et opfølgende tilsynsbesøg, at have undladt at foretage tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer, idet hun i en sag udtaget til kontrol ikke har efterlevet kravene til kundekendskabsprocedurer i fuldmagtsforhold.

Forhold 4:

tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 11, jf. § 18,

ved som advokat forud for den 3. oktober 2024, hvor Advokatrådet foretog et opfølgende tilsynsbesøg, i en sag at have undladt at have foretaget undersøgelse af, om klienten er en politisk eksponeret person.

Forhold 5:

tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, jf. hvidvasklovens § 16,

ved som advokat forud for den 3. oktober 2024, hvor Advokatrådet foretog et opfølgende tilsynsbesøg, i en sag at have undladt at vejlede en fysisk klient om databehandlingsforpligtelserne efter hvidvaskloven.

Sagsfremstilling:

[Indklagede] opnåede advokatbeskikkelse den 24. august 2005.

Den 27. november 2023 gennemførte Advokatrådets sekretariat et tilsyn hos [indklagede], hvor der blev gennemgået fem sager omfattet af hvidvaskloven. Der blev i den forbindelse konstateret mangler i tre hvidvaskrelaterede sager, idet kundekendskabsproceduren i to af sagerne ikke var gennemført rettidigt og i én af sagerne ikke var gennemført.

Ved tilsynsrapport af 27. november 2023 blev [indklagede] oplyst om, at hun på baggrund af omfanget af mangler vedrørende kundekendskabsprocedurer i sager omfattet af hvidvaskloven inden for seks til tolv måneder ville modtage en separat

indkaldelse til et genbesøg, hvor der ville blive udtaget sager til kontrol, som var oprettet i perioden fra den 27. november 2023 og frem til datoen for genbesøget.

Den 3. oktober 2024 gennemførte Advokatrådets sekretariat det varslede genbesøg.

På genbesøget konstaterede Advokatrådets sekretariat mangler i fem ud af fem sager omfattet af hvidvaskloven. Det drejede sig sagerne med sagsnr. 109757, 110314, 109696, 111448 og 109934.

Advokatrådet har oplyst følgende om de sager, der efter tilsynets opfattelse indeholdt mangler:

Forhold 1 – Risikovurdering af sagen

I sagsnr. 109757 og 110314 blev der fremlagt et spørgeskema som dokumentation for foretaget risikovurdering. Spørgeskemaet var et binært spørgeskema baseret på bilag 2 og 3 til hvidvaskloven, hvor spørgsmålene kunne besvares med ”Ja” eller ”Nej”. Spørgeskemaet omhandlede udelukkende klientens generelle forhold og indeholdt ingen vurdering af den konkrete sag. Det fremgik heller ikke, hvordan klientens tilsigtede beskaffenhed eller omstændigheder i relation til det konkrete opdrag var blevet vurderet.

Advokatrådets sekretariat kunne således konstatere, at der ikke i nogen af risikovurderingerne på disse sager var taget stilling til de konkrete sagers risiko for hvidvask eller terrorfinansiering eller klienternes tilsigtede beskaffenhed.

I sagsnr. 109696, 111448 og 109934 var det ikke dokumenteret, at der var foretaget en risikovurdering af hverken klientforholdet eller den konkrete sag. [Indklagede] har til sagsnr. 111448 oplyst, at der alene var udarbejdet en risikovurdering af den juridiske person, som hun indledningsvist troede skulle være sagens klient. Der blev således ikke udarbejdet en risikovurdering på den korrekte klient. Under tilsynet forklarede [indklagede] vedrørende sagsnr. 109934, at hun i forbindelse med en tidligere sag for den samme klient havde foretaget en risikovurdering af klienten, hvorfor det ikke blev gjort igen i denne sag.

Forhold 2 – Kundekendskabsprocedure

I sagsnr. 109757 og 110314 havde [indklagede] indhentet klientens navn og CPR-

nummer via MitID-validering én arbejdsdag efter, sagen blev påtaget. Grundet den manglende risikovurdering kunne det ikke godtgøres, om der var behov for yderligere kundekendskabsprocedurer. Det kunne heller ikke vurderes, om de allerede foretagne foranstaltninger burde have været gennemført, inden forretningsforbindelsen blev etableret.

I sagsnr. 109696 blev der indgået aftale om bistand den 27. marts 2024. Den 5. december 2023 var der gennemført kundekendskabsprocedure på den efter det oplyste fuldmagtshavende ejendomsmægler. Der var ikke gennemført kundekendskabsprocedure på den bagvedliggende klient.

I sagsnr. 111448 var der ikke foretaget kundekendskabsprocedure af klienten, idet klientens CVR-nummer ikke var indhentet eller kontrolleret, ligesom det ikke kunne dokumenteres, at [indklagede] havde undersøgt klientens ejerkreds.

I sagsnr. 109934 var klientens navn og CPR-nummer indhentet og kontrolleret i forbindelse med en tidligere sag for samme klient ved MitID-validering. Grundet den manglende risikovurdering kunne det ikke godtgøres, om der var behov for yderligere kundekendskabsprocedurer.

Forhold 3, 4 og 5 – Kundekendskabsprocedure i fuldmagtsforhold, PEP-undersøgelse og § 16-vejledning

I sagsnr. 109696 var der gennemført kundekendskabsprocedure på den efter det oplyste fuldmagtshavende ejendomsmægler. Fuldmagtsforholdet var ikke dokumenteret, og der var ikke gennemført kundekendskabsprocedure på den bagvedliggende klient. Det var endvidere ikke undersøgt, om den bagvedliggende klient eller fuldmagtshaverens reelle ejere var Politisk Eksponerede Personer (PEP), eller om de var nærtstående eller nære samarbejdspartnere til en PEP. Endelig var den bagvedliggende klient, som var en fysisk person, ikke blevet informeret om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger, med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme.

[Indklagede] modtog den 8. oktober 2024 tilsynsrapporten fra genbesøget samt bilag vedrørende de kontrollerede sager. Det fremgik, at [indklagede] på baggrund af de konstaterede mangler i sagerne omfattet af hvidvaskloven måtte forvente, at der ville blive indledt en disciplinærsag ved Advokatnævnet.

Ved brev af 10. oktober 2024 sendte [advokat A] på vegne af [indklagede] bemærkninger til tilsynsrapporten, som Advokatrådets sekretariat besvarede ved brev af 20. november 2024.

Parternes påstande og anbringender:

Advokatrådet:

Advokatrådet har nedlagt påstand om, at [indklagede] pålægges en skærpet bøde efter retsplejelovens § 147 c, stk. 1.

Advokatrådet har til støtte herfor gjort gældende, at en advokat, der påtager sig sager omfattet af hvidvaskloven, er forpligtet til at overholde hvidvasklovens krav. Af hvidvasklovens § 10, stk. 1, nr. 1, fremgår det, at kundekendskabsprocedurer skal gennemføres ved etablering af en forretningsforbindelse. Ifølge Advokatrådets opfattelse sidestilles dette med tidspunktet for etableringen af et klientforhold. På grund af de særlige forhold for advokater, hvor kun visse sagstyper er omfattet af hvidvaskloven, skal kundekendskabsprocedurerne gennemføres, når advokaten påtager sig sådanne sager for en klient.

Ved fysiske personer indebærer kundekendskabsproceduren, at klientens navn og CPR-nummer indhentes og kontrolleres via en uafhængig og pålidelig kilde, jf. § 11, stk. 1, nr. 1 og 2. Ved juridiske personer skal navn og CVR-nummer tilsvarende kontrolleres, jf. § 11, stk.1, nr. 1, litra a, og nr. 2. Derudover skal advokaten klarlægge ejer- og kontrolstruktur og gennemføre kundekendskabsprocedurer på reelle ejere eller daglig ledelse, jf. § 11, stk. 1, nr. 3. Hvis klienten er registreringspligtig i Erhvervsstyrelsens it-system, skal registreringsbevis eller ekstrakt herfra indhentes, jf. § 14, stk. 1, 2. pkt.

Hvis en person handler på vegne af en kunde, eller der er tvivl herom, skal vedkommende identificeres og kontrolleres via en uafhængig kilde, jf. § 11, stk. 2. Advokaten skal desuden sikre, at personen er beføjet til at handle på vegne af den ultimative klient ved kontrol af fuldmagt, medmindre fuldmagtshaveren er beskikket advokat i Danmark eller i et andet EU- eller EØS-land, jf. § 11, stk. 2, 2. pkt.

Ifølge hvidvasklovens § 14, stk. 1, skal identitetsoplysninger være kontrolleret, inden klientforholdet etableres. Undtagelsesvis kan kontrollen ske under etableringen, hvis det er nødvendigt for at undgå afbrydelse af den normale

forretningsgang, og risikoen for hvidvask eller terrorfinansiering er begrænset, jf. § 14, stk. 2. Hvis kontrollen ikke kan gennemføres, kan advokaten være forpligtet til at udtræde af sagen og vurdere, om der skal ske underretning, jf. § 14, stk. 5, og § 26.

Det følger endvidere af hvidvasklovens § 11, stk. 3, at advokaten skal foretage en risikovurdering af både klient og sag. Denne vurdering bestemmer omfang og tidspunkt for kundekendskabsproceduren og skal som minimum inddrage formål, omfang, regelmæssighed og varighed af forretningsforbindelsen samt faktorer i bilag 2 og 3. Disse bilag er dog ikke udtømmende og kan efter Advokatrådets opfattelse aldrig stå alene som grundlag for en unik risikovurdering. Hertil kommer, at § 17 og § 25 pålægger advokaten at foretage særlige risikobegrænsende handlinger, hvis der foreligger forhold, der kan medføre øget risiko. Hvis sådanne handlinger ikke gennemføres, skal det kunne dokumenteres, at det er undersøgt, om sådanne forhold gør sig gældende.

Efter hvidvasklovens § 11, stk. 4, skal advokaten kunne godtgøre, at kendskabet til klienten er tilstrækkeligt i forhold til risikoen. Hvis kundekendskabsproceduren alene gennemføres på grundlag af minimumskravene eller under etableringen af et klientforhold, skal advokaten efter Advokatrådets opfattelse kunne dokumentere, at dette er forsvarligt ud fra en risikovurdering.

Advokaten skal også undersøge, om klienten er en PEP, og ud fra en risikovurdering undersøge, om klienten er en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en PEP, jf. § 18.

Endelig følger det af § 16, at klienter, der er fysiske personer, skal oplyses om reglerne for behandling af personoplysninger, der nedstammer af hvidvaskloven, herunder underretningspligten, jf. § 26, og opbevaringspligten, jf. § 30.

Ad forhold 1

Advokatrådet har anført, at der i alle fem sager ikke var foretaget en konkret risikovurdering af klientforholdet og sagen. I sagsnr. 109757, 110314 og 109934 var der udarbejdet risikovurderinger af klienterne, men disse tog ikke stilling til den konkrete sags karakter eller klientens forhold i relation til opdraget. Vurderingerne i disse sager var efter Advokatrådets opfattelse baseret på binære spørgsmål og tog ikke højde for unikke forhold. Sådanne vurderinger kan ikke begrunde, at

kundekendskabsproceduren alene baseres på minimumskrav, eller at risikoen er så lav, at proceduren kan gennemføres under etablering af klientforholdet. I sagsnr. 109696 og 111448 var der hverken foretaget en risikovurdering ved spørgeskema eller på anden vis og hverken af klienten eller det specifikke opdrag.

[Indklagede] havde i ingen af sagerne vurdereret de faktorer, som loven kræver, herunder formål, omfang, regelmæssighed, varighed samt bilag 2 og 3, ligesom [indklagede] ikke havde vurderet, om der eksisterede forhold efter § 17 og § 25.

Der findes ikke undtagelser i hvidvaskloven, som fritager advokater for at udarbejde risikovurderinger på sagsniveau, jf. § 11, stk. 3. Denne risikovurdering kan således ikke erstattes af den risikovurdering, som advokatfirmaer skal udarbejde i medfør af § 7, stk. 1, men den kan eventuelt inddrages som et supplement under henvisning hertil.

Ad forhold 2

Advokatrådet har anført, at der i sagsnr. 109696 og 111448 ikke var gennemført kundekendskabsprocedurer, og at kundekendskabsprocedurerne i sagsnr. 109757, 110314 og 109934 alene var gennemført på baggrund af minimumskravene. [Indklagede] har efter Advokatrådets opfattelse i sidstnævnte tre sager ikke godtgjort, at kendskabet til klienten var tilstrækkeligt, jf. § 11, stk. 4, da der ikke forelå en tilstrækkelig konkret risikovurdering.

Det er Advokatrådets vurdering, at den manglende risikovurdering betyder, at [indklagede] ikke har godtgjort, at risikoen var lav, og dermed ikke godtgjort, at kundekendskabsprocedurerne i sagsnr. 109757 og 110314 kunne gennemføres under etableringen af et klientforhold, eller at kundekendskabsproceduren i sagsnr. 109934 kunne gennemføres ved genbrug af en MitID-validering fra en anden sag jf. § 14, stk. 2.

Ad forhold 3, 4 og 5

Advokatrådet har anført, at [indklagede] i sagsnr. 109696 ikke havde undersøgt, om fuldmagtshaveren var beføjet til at handle på klientens vegne, jf. § 11, stk. 2. Endvidere var der ikke gennemført nogen undersøgelse af kundens identitet eller andre kundekendskabsprocedurer for den bagvedliggende klient. Efter Advokatrådets opfattelse må det lægges til grund, at der i det beskrevne

samarbejdsforhold forelå et fuldmagtsforhold omfattet af hvidvasklovens § 11, stk. 2. Advokatrådet har anført, at [indklagede] selv har oplyst, at ejendomsmægleren formidlede ejendomshandlen på vegne af en klient, og at opgaven bestod i at oprette og anmelde skødet til tinglysning efter underskrift fra den ultimative klient og dennes modpart. Disse omstændigheder viser klart, at ydelsen blev udført til fordel for den ultimative klient. Dermed var denne at anse som den reelle klient i hvidvasklovens forstand.

Det er uden betydning, hvem der betalte salæret eller forestod kommunikationen med advokaten. Det afgørende er, hvem der nød godt af den hvidvaskpligtige aktivitet – i dette tilfælde køber eller sælger af ejendommen. Denne vurdering følger direkte af lovens formål om at sikre identifikation af den reelle klient og forebygge misbrug af advokatydelser til hvidvask.

[Indklagede] undersøgte endvidere ikke, om klienten var en PEP eller en nærtstående eller nær samarbejdspartner til en PEP, jf. § 18, ligesom hun ikke orienterede klienten, som var en fysisk person, om reglerne for behandling af personoplysninger, jf. § 16.

Ad sanktion

Advokatrådet har gjort gældende, at de konstaterede mangler udgør grove overtrædelser af hvidvaskloven. Advokatrådet lægger herved særligt vægt på, at tilstrækkelig risikovurdering af sager udgør forudsætningen for udførslen af kundekendskabsprocedurer i henhold til hvidvaskloven, og at manglende og utilstrækkelige risikovurderinger udgør overtrædelser af hvidvaskloven, der medfører øget risiko for misbrug til hvidvask og terrorfinansiering. Mængden af grove mangler øger efter Advokatrådets opfattelse risikoen og sandsynligheden for, at [indklagede]s ydelser kan blive eller har været misbrugt til hvidvask eller terrorfinansiering.

Yderligere lægger Advokatrådet vægt på, at manglerne blev konstateret ved et genbesøg foretaget på baggrund af tidligere tilsvarende mangler konstateret ved tilsynet den 27. november 2023, hvor pligter i henhold til hvidvaskloven blev indskærpet over for [indklagede].

Det er på baggrund af ovenstående, hvor der i en række sager omfattet af hvidvaskloven slet ikke er gennemført kundekendskabsprocedurer eller gennemført

en så utilstrækkelig kundekendskabsprocedure, at det må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure, Advokatrådets opfattelse, at [indklagede] groft har tilsidesat god advokatskik og skal pålægges en skærpet bøde.

Indklagede:

[Indklagede] har påstået frifindelse.

Ad forhold 1

[Indklagede] har gjort gældende, at der var foretaget en risikovurdering i samtlige sager, og der var således ikke tale om en bevidst negligering af reglerne. Det bestrides, at vurderingen ikke har været tilstrækkeligt konkret. Advokatrådet har kritiseret, at der ikke i hvert enkelt tilfælde blev taget stilling til klientens formål, regelmæssighed, varighed og tilsigtede beskaffenhed, men det er ikke dokumenteret, at denne vurdering ikke blev foretaget i hvert enkelt tilfælde. Det er korrekt, at der blev anvendt en besvarelse af et generisk skema i forbindelse med risikovurderingen. Denne besvarelse var indhentet via et digitalt system og blev herefter gennemgået og anvendt til at foretage en screening på nettet. Resultatet af denne screening blev vurderet i hvert enkelt tilfælde, og dannede herefter baggrund for en vurdering af bl.a. formål, omfang, regelmæssighed og varighed. Risikovurderingen foretages manuelt og registreres herefter med en manuel kategorisering i det digitale system. I de konkrete fem tilfælde var der ikke forhold, der gav anledning til bekymring. Da resultatet var åbenbart, blev der ikke optaget notat om overvejelserne i den manuelle risikovurdering.

Der var tale om sager vedrørende køb af fast ejendom til beboelse. Af Advokatrådets vejledning afsnit 4.5 fremgår det, at ”[h]vis en klient f.eks. anmoder advokaten om at bistå med berigtigelsen af en ejendomshandel til klientens private beboelse, kan der ikke herske megen tvivl om, hvad formålet og den tilsigtede beskaffenhed er med opdraget.” Sagerne blev oprettet under en relevant sagskategori, der afslører, at der blev foretaget en undersøgelse og en vurdering af klientens formål med købet. Der er således indhentet oplysninger om bl.a. formålet med opdraget, og det forekommer herefter mere vidtgående end formålet med reglerne at forlange dokumentation i en situation, hvor Advokatrådet har vurderet, at der ikke kan herske megen tvivl herom. Det kan endnu mindre udgøre en skærpende omstændighed.

[Indklagede] har med de dokumenterede risikovurderinger været af den opfattelse, at hun levede op til tilsynets vejledning. Risikovurderingen beror på et skøn, og det vil altid være en fortolkning, om en risikovurdering er tilstrækkeligt konkret. Det må være hensigten, at der skal være et samarbejde mellem tilsynet og advokatstanden i forhold til efterlevelse af reglerne i hvidvaskloven.

Det er [indklagede]s opfattelse, at der i ingen af de kontrollerede sager var en risiko for hvidvask af penge, da det i fire af sagerne drejede sig om forbrugeres køb af parcelhuse med henblik på anvendelse som bolig. Advokatrådet har heller ikke dokumenteret nogen risiko. [indklagede] har i sagerne talt med klienterne og afdækket formålet med købet af ejendom, ligesom hun har talt med deres bankforbindelser, som har bekræftet formålet og en fuldstændig sædvanlig finansieringsmodel. Der har for [indklagede] således på intet tidspunkt hersket tvivl om kundernes identitet eller formål med opdraget. Advokatrådet har ikke belæg for med rimelighed at konkludere, at [indklagede] ikke ville have opdaget og håndteret det korrekt, hvis der havde været mistanke om misbrug til hvidvask af penge. Tværtimod har tilsynet konstateret, at der i alle sager er iværksat procedurer til efterlevelse af disse regler.

Ad forhold 2

[Indklagede] har gjort gældende, at kundekendskabsproceduren blev foretaget rettidigt i alle de kontrollerede sager. I samtlige sager blev der indhentet ID-oplysninger på klienten samme dag eller senest efter én arbejdsdag. I den forbindelse skal det bemærkes, at en del af sagerne blev modtaget pr. mail en fredag, og den følgende mandag blev ID-oplysninger indhentet, uden at der i den mellemliggende tidsrum blev foretaget sagsbehandling.

Det er af afgørende betydning for registrering af ofte korte godkendelsesfrister og imødegåelse af habilitetskonflikter, at sagerne hurtigt oprettes i systemet. Advokatkontoret arbejdede i provinsen, hvor der ofte modtages henvendelse fra både køber og sælger, hvorfor det er vigtigt at fastslå første henvendelse hurtigt, så habilitetskonflikter undgås. Derfor tildeles sager modtaget fredag eftermiddag hurtigt et j.nr. i systemet og oprettes færdig mandag morgen. Sagerne modtages ofte uden varsel, hvorfor indhentelse af ID ikke altid kan løses samme dag.

I sagsnr. 109757 og 110314 blev aftalerne om bistand indgået på en fredag og kundekendskabsproceduren blev gennemført den efterfølgende mandag. I sagsnr.

109696 var der tale om et løbende klientforhold. Kundekendskabsprocedure blev gennemført forud for den konkrete sag, og der blev ved en fejl ikke gennemført en ny risikovurdering. I sagsnr. 109934 kom [indklagede] i kontakt med klienten den 22. februar 2023 på grund af salg af sommerhus, og der blev ved en fejl ikke udarbejdet en fornyet risikovurdering i forbindelse med et andet boligsalg to måneder senere.

I sagsnr. 111448 modtog [indklagede] en henvendelse fra nogen, som ønskede bistand til udarbejdelse af købsaftale, men henset til forkerte angivelser af matrikelnumre, tvivl om hvilket selskab der skulle købe, og da det i øvrigt var en nabomatrikel til advokatkontoret, var det vigtigt at få afklaret disse forhold, inden [indklagede] kunne påtage sig opdraget, herunder afklare hvem sælger var i forhold til interessekonfliktkontrol. Aftalen om bistand blev således ikke indgået den 3. september 2024, men den 5. september 2024, og kundekendskabsproceduren blev herefter gennemført for de to reelle ejere henholdsvis den 5. og den 9. september 2024.

Der er således indhentet ID-oplysninger på de personer eller selskaber, der var registreret som klient, i alle sager senest én arbejdsdag efter modtagelse. Der foreligger dermed ikke en grov tilsidesættelse. Forpligtelsen til at sikre viden om klienternes identitet er på ingen måde negligeret, og opgaven er i alle sager håndteret konsekvent i overensstemmelse med den praksis, som advokatkontoret havde valgt for området.

Advokatrådet har begrundet den påståede overtrædelse i to af sagerne med, at de er uenige i den foretagne risikovurdering. Advokatrådet har gjort gældende, at kundekendskabsproceduren i nogle tilfælde skal foretages inden etablering af klientforholdet. Dette er en skærpelse af tidligere praksis på området. Det blev under tilsynet oplyst, at indhentelse af ID-oplysninger kunne ske samtidig med etablering af klientforholdet. Det er først ved opdragets påtagelse, at [indklagede] kender sagens omstændigheder, herunder om opdraget er omfattet af hvidvasklovens regler. Det forhold, at Advokatrådet skærper praksis mellem tilsyn, bør ikke betragtes som en skærpende omstændighed.

Det forhold, at Advokatrådet ikke er enigt i den foretagne risikovurdering, giver ikke belæg for at konkludere, at [indklagede] ikke kendte den på sagen registrerede klients identitet senest en arbejdsdag efter opdragets påtagelse. Det bestrides

således ikke, at det er klienten, der skal underlægges en kundekendskabsprocedure, hvorfor det i sagsnr. 111448 burde have været selskabet og ikke de reelle ejere. Risikovurderingen på selskabet skal imidlertid indeholde oplysninger om de reelle ejeres forhold, herunder om de reelle ejere er PEP eller nærtstående til en PEP. Det forekommer uproportionelt at straffe, som om [indklagede] intet gjorde, når hun foretog risikovurderinger på alle de personer, der havde mulighed for at agere på selskabets vegne. Den udførte undersøgelse imødekom hvidvasklovens formål.

Særligt om sagsnr. 109696, herunder ad forhold 1, 2, 3, 4 og 5

[Indklagede] har anført, at der ikke blev taget højde for det påståede fuldmagtsforhold. Opgaven angik berigtigelse af adkomst i tingbogen og bestod dermed i at oprette en kladde i tinglysningssystemet og sende adkomstregistreringen, som blev faciliteret underskrevet med MitId af køber og sælger. Ejendomsmægleren formidlede salget, skrev købsaftalen og foretog i den forbindelse kundekendskabsanalyse og risikovurdering af sælgeren. Køberen var repræsenteret ved en advokat, som foretog kundekendskabsanalyse og risikovurdering af køberen. Købesummen var finansieret via købers pengeinstitut og deponeret i sælgers pengeinstitut. Begge pengeinstitutter var forpligtede til at foretage kundekendskabsanalyse og risikovurdering. [Indklagede] modtog sagen efter transaktionen af pengene og efter, at handlen var endelig. Ejendomsmægleren var oprettet som klient, da salæret skulle faktureres til denne, som så selv skulle afregne med sælger. Der var ikke risiko for at medvirke til hvidvask af penge.

I det konkrete tilfælde repræsenterede [indklagede] hverken køber eller sælger, hvilket henholdsvis ejendomsmægleren og køberens advokat gjorde. Advokatrådets bemærkninger om, at [indklagede] udførte et stykke arbejde, der var i både køber og sælgers interesse, understreger, at der ikke kan have været en repræsentation af parterne, da det ville være i strid med habilitetsreglerne. Det følger af Finanstilsynets vejledning om hvidvaskloven, at hvis køber og sælger er repræsenteret ved egne rådgivere, skal det ikke betragtes som et kundeforhold. Dertil kommer, at den digitale registrering også udføres i interesse for de involverede panthavere og andre myndigheder. Tingbogen er således rygraden i ejendomssystemet, men det er alene en formel registrering af nogle faktiske forhold – ikke en gyldighedsbetingelse for de indgåede aftaler.

[Indklagede] blev under tilsynet gjort opmærksom, at hun efter tilsynets opfattelse arbejdede i et fuldmagtsforhold i forhold til ejendomsmægleren, hvilket hun har taget til efterretning, selv om det ikke efter hendes opfattelse var åbenbart. Da sælger og køber ikke var antaget som klienter på sagen, blev der ikke foretaget den sædvanlige kundekendskabsanalyse og risikovurdering af køber og sælger, hvorfor sagen naturligvis falder igennem på alle parametre. At der blev foretaget kundekendskabsanalyse og risikovurdering af ejendomsmægleren, dokumenterer en vilje til at overholde reglerne. Praksis vedrørende fuldmagtsforhold er imidlertid ændret.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 19 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det følger af retsplejelovens § 126, stk. 1, at en advokat skal udvise en adfærd, der stemmer med god advokatskik.

Advokater er omfattet af hvidvaskloven, jf. lovens § 1, stk. 1, nr. 13, når de yder bistand ved rådgivning om eller ved udførelse af transaktioner for deres klienter i forbindelse med køb og salg af fast ejendom eller oprettelse af virksomheder m.v. Dette indebærer bl.a., at advokaten i sådanne sager skal gennemføre en kundekendskabsprocedure efter hvidvasklovens kapitel 3 på det tidspunkt, hvor advokaten og klienten har indgået en aftale om, at advokaten påtager sig et opdrag. Advokaten skal således bl.a. indhente klientens identitetsoplysninger og kontrollere disse på grundlag af dokumenter, data eller oplysninger indhentet fra en pålidelig og uafhængig kilde, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 1. Omfanget af kundekendskabsproceduren kan gennemføres ud fra en risikovurdering, jf. hvidvasklovens § 11, stk. 3. I vurderingen skal inddrages oplysninger om forretningsforbindelsens formål, omfang, regelmæssighed og varighed. I vurderingen skal som minimum inddrages de faktorer, som fremgår af bilag 2 og 3 til hvidvaskloven.

Hvis en person handler på vegne af en kunde, eller der er tvivl herom, skal vedkommende identificeres og kontrolleres via en uafhængig kilde, jf. § 11, stk. 2. Advokaten skal desuden sikre, at personen er beføjet til at handle på vegne af den

ultimative klient ved kontrol af fuldmagt – medmindre fuldmagtshaveren er beskikket advokat i Danmark eller et andet EU- eller EØS-land, jf. § 11, stk. 2, 2. pkt.

Advokatkontoret skal have forretningsgange til at afgøre, om kunden, kundens reelle ejer, den begunstigede i henhold til en livsforsikringspolice eller den begunstigedes reelle ejer er en politisk eksponeret person, jf. hvidvasklovens § 18, stk. 1, jf. § 2, nr. 8. Advokaten har pligt til at fastlægge, om klienten er en politisk eksponeret person.

Advokaten skal efter hvidvasklovens § 11, stk. 4, jf. § 64, stk. 1, kunne godtgøre over for Advokatrådet, at kendskabet til kunden er tilstrækkeligt i forhold til risikoen for hvidvask og finansiering af terrorisme, herunder at der er foretaget kontrol af, om klienten er en politisk eksponeret person. Kravene herom gælder uanset advokatens relation til klienten.

Inden etablering af en forretningsforbindelse med eller gennemførelse af en enkeltstående transaktion for fysiske personer skal advokaten desuden informere kunden om de regler, der gælder for behandling af personoplysninger, med henblik på forebyggelse af hvidvask og finansiering af terrorisme, jf. hvidvasklovens § 16.

Advokatnævnet finder, at [indklagede] har tilsidesat god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, ved ikke dokumenterbart at have gennemført tilstrækkelige risikovurderinger i fem ud af fem sager, ved ikke dokumenterbart at have gennemført rettidige eller tilstrækkelige kundekendskabsprocedurer i fem ud af fem sager samt ved i en sag ikke at have efterlevet kravene til kundekendskabsprocedurer i fuldmagtsforhold, ikke at have foretaget undersøgelse af, om klienten var en politisk eksponeret person, og ikke at have orienteret klienten behørigt om hvidvasklovens § 16.

Om sagsnr. 109696 bemærkes særligt, at [indklagede] fik til opgave af en ejendomsmægler at berigtige en ejendomshandel mellem en sælger, som var ejendomsmæglerens kunde, og en køber, som var repræsenteret ved egen advokat. Nævnet finder, at ejendomsmægleren over for [indklagede] må anses for at have været fuldmagtshaver for sælgeren, og at sælgeren af ejendommen ved anvendelsen af reglerne om kundekendskabsprocedure må anses for at have været [indklagede]s reelle klient.

Som fastslået i Advokatnævnets praksis må det bero på en konkret vurdering, om brud på reglerne om kundekendskabsprocedure skal anses for en grov tilsidesættelse af god advokatskik. I vurderingen må navnlig indgå, om der alene er visse mangler ved en gennemført kundekendskabsprocedure, eller om der i stedet er tale om, at der i en række sager slet ikke er gennemført en kundekendskabsprocedure eller er gennemført en så utilstrækkelig kundekendskabsprocedure, at det må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure.

En kundekendskabsprocedure skal anses for at være så utilstrækkelig, at det må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure, hvis det må lægges til grund, at et eller flere væsentlige elementer mangler. Det kan bl.a. dreje sig om, at der mangler dokumentation for, a) at der er gennemført en konkret risikovurdering af klienten, b) at der er sket kontrol af identitetsoplysninger om klienten, c) at der er indhentet oplysninger om ejer-og kontrolstruktur, når klienten er en juridisk person, eller d) at der er gennemført kontrol af, om klienten er PEP mv. jf. hvidvasklovens § 2, nr. 6-8.

Det skal anses for en meget grov tilsidesættelse af god advokatskik, hvis Advokatrådet tidligere har givet påbud som følge af i en række sager at have konstateret væsentlige mangler, der må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure, og det efterfølgende bliver konstateret, at der fortsat i en række sager er væsentlige mangler, der må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure.

Med hensyn til sanktionen indebærer det anførte bl.a., at der i førstegangstilfælde som udgangspunkt vil blive fastsat en bøde på 20.000 kr., hvis der i en række sager (dvs. mindst 3-5 sager) slet ikke er gennemført en kundekendskabsprocedure eller er gennemført en så utilstrækkelig kundekendskabsprocedure, at det må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure, og at der som udgangspunkt vil blive fastsat en bøde på 40.000 kr., hvis Advokatrådet tidligere har givet påbud som følge af i en række sager at have konstateret væsentlige mangler, der må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure, og det efterfølgende bliver konstateret, at der fortsat i en række sager er væsentlige mangler, der må sidestilles med manglende kundekendskabsprocedure.

Hvis der på anden måde foreligger skærpende omstændigheder, vil der som

udgangspunkt blive fastsat en højere bøde.

Nævnet anser efter det anførte og ud fra sagens foreliggende oplysninger forholdet for en grov tilsidesættelse af god advokatskik. Nævnet har herved navnlig lagt vægt på, at der i en række sager mangler dokumentation for, at der er gennemført en konkret risikovurdering af klienten, eller for, at der er sket kontrol af identitetsoplysninger om klienten.

[Indklagede] skal herefter i overensstemmelse med det ovenfor anførte som udgangspunkt i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, pålægges en bøde på 20.000 kr. Nævnet finder, at der ikke er omstændigheder i sagen, der giver grundlag for at fravige dette udgangspunkt.

Det tilføjes særligt med hensyn til sagsnr. 109696, at det på grund af den usikkerhed, der hidtil kan have været om forståelsen af hvidvaskreglerne, ikke er indgået i grundlaget for nævnets sanktionsfastsættelse, at [indklagede] ikke betragtede klientforholdet til ejendomsmægleren som et fuldmagtsforhold og som følge heraf ikke iagttog hvidvaskreglerne i forhold til sælgeren.

[Indklagede] kan indbringe afgørelsen for retten inden 4 uger efter modtagelsen af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d.

Herefter bestemmes:

[Indklagede] pålægges en bøde til statskassen på 20.000 kr.

På nævnets vegne

Ole Hasselgaard